

УДК 922.33.26

ІНТЕРНЕТ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Лобанок А.С.

Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, Україна

У статті розглянуто актуальну проблему використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, а також можливість інтегрування їх у навчальний процес, що сприяє ефективності вирішення цілого ряду дидактичних завдань на уроці іноземної мови. Також автор звертає увагу на доцільність та специфіку використання мережі Інтернет у процесі вивчення іноземної мови

Ключові слова: інтернет-ресурси, комунікативні здібності, діалог культур, спілкування, мотивація, міжкультурна комунікація

Актуальність. В останнє десятиріччя у зв'язку з розвитком нових навчальних напрямків поживався інтерес до взаємодії та взаємовпливу мов та культур. Міжкультурна комунікація, як спілкування мовних особистостей, які належать різним лінгвокультурним суспільствам, як і будь-яка комунікація, є взаємодією свідомостей, що говорять. В аспекті гуманітаризації і гуманізації сучасної освіти розвиток комунікативних здібностей у діалозі культур стає важливою метою у викладанні іноземної мови. Сьогодні нові методики з використанням Інтернет-ресурсів протиставляються традиційному навчанню іноземним мовам. Поняття „традиційний” асоціюється в першу чергу з вивченням правил і виконанням мовних вправ, тобто „з розмовами про мову замість спілкування мовою”. Багато вчителів дотепер переконані, що „словниковий запас у поєднанні з необхідними структурами створюють мову”, і це лежить в основі процесу навчання. Адже мова – це не математика (хоч і мовні структури є не що інше, як формули, необхідні для запам'ятовування) і не просто інтелектуальна діяльність. Інтелект не вступить у дію без визначеної мотивації і рідко функціонує без елемента емоцій, а саме цих складових часто не вистачає в методичному матеріалі. Щоб навчити спілкування іноземною мовою, потрібно створити реальні, дійсні життєві ситуації. Цю помилку намагаються виправити нові технології, зокрема Інтернет. Мета статті – розглянути актуальну проблему використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, а також можливість інтегрування їх у навчальний процес.

Постановка проблеми. Комунікативний підхід у взаємодії культур – стратегія, що моделює спілкування і спрямована на створення психологічної і мовної готовності до спілкування, на свідоме осмислення матеріалу і варіантів його використання. Для користувача реалізація міжкультурного комунікативного підходу в Інтернеті не представляє особливої складності. Комунікативне завдання повинне пропонувати учням проблему чи питання для обговорення, причому з навчальної точки зору треба не просто поділяти інформацією, але й оцінювати її. Важливо, щоб таке завдання уможливило гнучке використання всіх знань і умінь учнів. Основним критерієм, що дозволяє

відрізнити цей підхід від інших видів навчальної діяльності, є те, що учні самостійно вибирають мовні одиниці для оформлення своїх думок. У них є можливість виразити себе і свій досвід як особистість за допомогою іноземної мови, а сама особистість поставлена в центр теорій освіти для майбутнього. Комунікативний підхід у значній мірі спрямований на того, кого навчають. Використання Інтернету в комунікативному підході у вивченні іноземної мови має досить серйозну мотивацію: його ціль полягає в тому, щоб зацікавити тих, кого навчають, за допомогою нагромадження і розширення їхніх знань і досвіду. При цьому термін „комунікативність” не повинен розумітися вузько, чисто прагматично. Не можна не погодитися з І.Л. Бімом, що комунікативність „не зводиться тільки до встановлення за допомогою мови соціальних контактів, до оволодіння туристською мовою. Це прилучення особистості до духовних цінностей інших культур – через особисте спілкування і через читання”. Цей підхід, реалізований в Інтернеті, залучає тих, кого навчають, шляхом зосередження на темах, що їх цікавлять, і наданням їм можливості вибору текстів і завдань для досягнення цілей програми. Комунікативна здатність тих, кого навчають, розвивається через Інтернет шляхом залучення їх до вирішення широкого кола вагомих, реалістичних завдань, що мають зміст і є досяжними, успішне завершення яких приносить задоволення і підвищує впевненість учнів у собі.

На додаток до комунікативних потреб тим, кого навчають, необхідно оволодіти методикою роботи в Інтернеті. На первісному етапі викладачу варто чітко прописати алгоритм роботи в Інтернеті, вибравши придатні сторінки і, вказавши їхні адреси, запропонувати завдання у формі проблемних питань, що можуть бути виконані на основі зазначеного матеріалу. Варто підкреслити, що при виборі Web-ресурсу викладачу необхідно перевірити, чи є зазначена сторінка сайту активною, а також враховувати організацію сайту. Сайт повинен бути добре структурованим і мати зручну систему навігації. Далі можна запропонувати самостійно знайти ресурси через пошукові системи і каталоги з метою вирішення тих чи інших проблемних питань, організувати e-mail листування, розмову в мережі Інтернет, форуми. Інтернет дозволяє вступати в письмову контактну комунікацію в режимі реального часу. Розвиток самостійності того, кого навчають, за допомогою глобальної мережі – це поступовий процес, яким варто постійно заохочувати.

Найбільш важливим завданням, що стоїть перед викладачем мови, є опанування оптимальних способів привчати тих, кого навчають, до поступово зростаючої самостійності. Створення комунікативності в Інтернеті вимагає певного часу. Необхідна підтримуюча соціально-психологічна атмосфера, у яку втягують учня; впевненість, що його поважають як особистість зі своїми власними поглядами, інтересами, сильними і слабкими сторонами і кращим для нього стилем навчання. Навчаючи справжній мові, Інтернет допомагає у формуванні умінь і навичок розмовної мови, а також у навчанні лексиці і граматиці, забезпечуючи справжню зацікавленість і, отже, ефективність. Інтернет є незамінним засобом для підбору аудіоматеріалів з мовою носіїв мови (найкраще – професійних акторів) у вигляді звукових файлів і текстів до цих звукових фрагментів у вигляді текстових файлів.

Головне – правильно організувати процес навчання. Аналізуючи той чи інший матеріал в Інтернеті з погляду його застосування, варто відповісти на наступні питання. Які мовні, комп'ютерні уміння необхідно мати студентам, щоб ефективно використовувати цей Web-ресурс? Наскільки він добре структурований? Яке комп'ютерне устаткування необхідне студентам, щоб ефективно використовувати цей ресурс, наприклад, комп'ютерна лабораторія (computer lab), один комп'ютер (single computer), проекційна система

(projection system), переносний чи стаціонарний комп'ютер (laptop or desktop computer), динаміки (speakers), навушники (headphones), голосовий зв'язок (discussion space away from computers). Який найбільш ефективний спосіб презентації цього ресурсу в аудиторії, наприклад: презентація ресурсу вчителем (teacher-fronted presentation) в інтерактивному режимі, представлення в друкованому чи в електронному варіанті Power Point? Варто також врахувати форму роботи студентів (на індивідуальних комп'ютерах (students working at individual computers); перед одним комп'ютером з великим монітором (students gathered around one computer with a large monitor); у парах (students working in pairs); у невеликих групах (students working in small groups), під час заняття чи у вільний час).

Висновки. Інтернет розвиває навички, важливі не тільки для іноземної мови. Це, насамперед, пов'язано з розумовими операціями: аналізом, синтезом, абстрагуванням, ідентифікацією, порівнянням, зіставленням, вербального і значеннєвого прогнозування і попередження і т.д. Таким чином, навички й уміння, сформовані за допомогою Інтернет-технологій, виходять за межі іншомовної компетенції навіть у рамках „мовного” аспекту. Інтернет розвиває соціальні і психологічні якості, яким навчають: їхня впевненість у собі і їхній здатності працювати в колективі; створює сприятливу для навчання атмосферу, виступаючи як засіб інтерактивного підходу. Інтерактивність не просто створює реальні ситуації з життя, але і змушує учнів адекватно реагувати на них за допомогою іноземної мови. І коли це починає виходити, можна говорити про мовну компетенцію, навіть при наявності помилок. Головне уміння спонтанно, гармонійно реагувати на висловлення інших, виражаючи свої почуття й емоції, підбудовуючи і перебудовуючи на ходу.

Використовуючи інформаційні ресурси мережі Інтернет, можна інтегрувати їх у навчальний процес, більш ефективно вирішувати цілий ряд дидактичних завдань на уроці іноземної мови.

**Лобанок А.С. ИНТЕРНЕТ КАК СПОСОБ РЕАЛИЗАЦИИ
МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ
ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА**

В статье рассматривается актуальная проблема использования информационных ресурсов сети Интернет, а также возможность интеграции их в учебный процесс, что способствует эффективности решения целого ряда дидактических задач на уроке иностранного языка. Автор также обращает внимание на целесообразность и специфику использования сети Интернет в процессе изучения иностранного языка.

Ключевые слова: интернет-ресурсы, коммуникативные способности, диалог культур, общение, мотивация, межкультурная коммуникация

**Lobanok A.S. INTERNET AS A TOOL OF CROSS-CULTURAL
COMMUNICATION REALIZATION DURING THE PROCESS OF FOREIGN
LANGUAGE STUDYING**

The article is devoted the actual problem of Internet informational resources usage and the possibilities of their integration into the studying process. This usage favours the effectiveness in the solution of deductive aims at the lessons of foreign language studying. The author also determines the expediency and specific character of Internet usage during the process of language studying.

Key words: Internet recourses, communicative abilities, the dialogue of cultures, communication, motivation, cross-cultural communication

Поступила до редакції 20.02.2007 р.